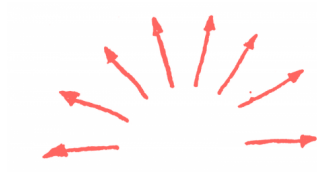

Esthetiek: een ruimte voor cultuur

Hoe kan je een inrichting van de publieke ruimte waarborgen die de waardes en de aspiraties van zijn tijd uitdrukt met respect voor de het erfgoed, en zo het verleden, het heden en de toekomst verweven worden om de vitaliteit van de stad te bekrachtigen?

- 6.1. Stimulerende sequenties en perspectieven in scene zetten die de historische tracés en het landschap valoriseren
  - 6.2. Materialen, uitrustingen en planten kiezen die streven naar kwaliteit, soberheid en samenhang (totaalwaarde)
  - 6.3. De stedelijke en patrimoniale elementen en gehelen valoriseren – de opmerkelijke, symbolische volumes en eigenschappen identificeren
  - 6.4. Een nachtelijke scenografie creëren die de ruimtelijke kwaliteiten valoriseert en diverse sferen doet ontstaan
  - 6.5. Alle zintuiglijke vermogens aanspreken en een gevoel van welzijn bevorderen
  - 6.6. De kunst van de stad uitdenken, alvorens na te denken over kunst in de stad
-

6.1. Sequenties en perspectieven in scene zetten en zo de historische tracés en het landschap valoriseren.

- ✓ Elementen aanbrengen die zorgen voor betere herkenningspunten in de stad (leesbaarheid van de geografie, perspectieven naar visuele herkenningspunten). Plekken openstellen, zichtbaar maken
- ✓ De kwaliteiten van de ruimte tot hun recht laten komen: ruimtelijke compositie van de ruimte, architecturale gehelen, landschappelijke sequenties, opmerkelijke elementen, enz
- ✓ De bestaande historische tracés en structurerende plantencomposities (her)waarderen, hun leesbaarheid vergroten
- ✓ De ruimte harmonieus en eenvormig maken via eenvoud en soberheid (materialen, uitrustingen,), alsook het bestaande stads- en/of plantenweefsel valoriseren

---

Toepassingen

Boulevard du Souverain

- Garder des perspectives du boulevard grâce aux alignements des arbres et valoriser les ouvertures vers les parcs adjacents ou autres espaces emblématiques
- Renforcer le caractère arboré du site en aménagement un site engazonné au niveau du tram.

[Meer weten](#)

Bronnen

Normatief kader

- [De gewestelijke stedenbouwkundige verordening \(GSV\) – Titel VI](#), Région de Bruxelles Capital, Région de Bruxelles Capital

Middelen

- [Beeldkwaliteitsplan voor de publieke ruimte van de Kanaalzone](#), Région de Bruxelles Capitale, Région de Bruxelles

Meer weten

- **Bruxelles néoclassique: mutation d'un espace urbain**, Loir, Christophe, CFC-Editions (2009)
- **Espace public – Promenades**, Krauel, Jacobo, Links (2008)
- **Espaces publics contemporains : Architecture volume zéro**, Aymomino, Aldo, Skira (2006)
- **Espaces urbains à l'aube du XXIe siècle: patrimoine et héritages culturels**, Boulanger, Philippe; Hullo-Pouyat, Céline, Presses de l'université de Paris-Sorbonne (PUPS) (2010)
- **Espèces d'espaces**, Perec, Georges, Galilée (1974)
- **La mise en scène du projet urbain: Pour une structuration des démarches**, Avitabile, Alain, L'Harmattan (2005)
- **[Plan de Sauvegarde et de Mise en Valeur \(PSMV\) de la Ville de Nantes](#)**, Ville de Nantes, Ville de Nantes
- **[Vocabulaire: Le végétal dans l'espace public](#)**, Starkman, Nathan; Guillemot, Bernard, Lille Métropole Communauté Urbaine et Agence de Développement et d'Urbanisme de Lille (2006)

6.2. Materialen, uitrustingen en planten kiezen die streven naar kwaliteit, soberheid en samenhang (totaalwaarde)

- ✓ De verfraaiing van de plek bevorderen en zorgen voor eenheid via materialen, uitrustingen en planten
- ✓ De kwaliteit, de algemene samenhang en de soberheid garanderen binnen de materiaalkeuze. Streven naar een beperkt aantal bekledingen
- ✓ Bepantingen voorzien die de esthetische kwaliteit van het geheel verhogen
- ✓ De coherentie en soberheid van de uitrustingen verzorgen (type, lokalisatie en aantal lichtarmaturen, vuilnisbakken,)
- ✓ Rekening houden met de elementen voor signalisatie en weguitrustingen als integraal onderdeel van de esthetische kwaliteit en de leesbaarheid van het project

---

Toepassingen

Place Communale Molenbeek

- Créer différentes ambiances tout en gardant un langage uniforme
- Placer un mobilier urbain sobre et multifonctionnel
- Mettre en valeur les façades historiques par un sol homogène de façade à façade

[Meer weten](#)

Bronnen

Normatief kader

- [Het gewestelijk bestemmingsplan \(GBP\)](#), Région de Bruxelles Capitale, Région de Bruxelles Capitale (2001)

Middelen

- [Beeldkwaliteitsplan voor de publieke ruimte van de Kanaalzone](#), Région de Bruxelles Capitale, Région de Bruxelles Capitale

Meer weten

- **Espaces publics contemporains : Architecture volume zéro**, Aymomino, Aldo, Skira (2006)
- **Vocabulaire: Le végétal dans l'espace public**, Starkman, Nathan; Guillemot, Bernard, Lille Métropole Communauté Urbaine et Agence de Développement et d'Urbanisme de Lille (2006)

6.3. De stedelijke en patrimoniale elementen en gehelen valoriseren – de opmerkelijke, symbolische volumes en eigenschappen identificeren

- ✓ De geschiedkundige elementen van de site en de specifieke kenmerken die haar eigenheid vormen in rekening brengen en ze juist vertalen/interpreteren.
- ✓ De inrichting baseren op uitzonderlijke en/of structurerende entiteiten, gebouwen of plantengehelen en het mogelijk maken om hun herkennings- of begeleidingsfunctie te versterken
- ✓ Via de inrichting (ontwerp, keuze en lokalisatie van het meubilair,) de stedelijke en patrimoniale gehelen valoriseren; met inbegrip van het klein erfgoed.

Toepassingen

Parc L28

- Faire référence aux origines ferroviaires dans les espaces de jeux
- Garder un lien visuel avec le chemin de fer
- Transformer un résidu d'infrastructure en un nouvel espace public (

[Meer weten](#)

Bronnen

Middelen

- [De inventaris van het bouwkundig erfgoed](#), Région de Bruxelles Capital, Région de Bruxelles Capital
- [De duurzame wijkcontracten](#), Région de Bruxelles Capital, Région de Bruxelles Capital
- [De Stadsvernieuwingscontracten](#), Région de Bruxelles Capital, Région de Bruxelles Capital
- [De richtschema's](#), Région de Bruxelles Capital, Région de Bruxelles Capital
- [Beeldkwaliteitsplan voor de publieke ruimte van de Kanaalzone](#), Région de Bruxelles Capitale, Région de Bruxelles Capitale

Meer weten

- **Bruxelles néoclassique: mutation d'un espace urbain**, Loir, Christophe, CFC-Editions (2009)
- **En quoi l'art en l'espace public est-il politique?**, Le Brun-Cordier, Pascal, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne (2010)
- **Espaces urbains à l'aube du XXIe siècle: patrimoine et héritages culturels**, Boulanger, Philippe; Hullo-Pouyat, Céline, Presses de l'université de Paris-Sorbonne (PUPS) (2010)
- **Espèces d'espaces**, Perec, Georges, Galilée (1974)
- **La mise en scène du projet urbain: Pour une structuration des démarches**, Avitabile, Alain, L'Harmattan (2005)
- **[Plan de Sauvegarde et de Mise en Valeur \(PSMV\) de la Ville de Nantes](#)**, Ville de Nantes, Ville de Nantes
- **[Vocabulaire: Le végétal dans l'espace public](#)**, Starkman, Nathan; Guilleminot, Bernard, Lille Métropole Communauté Urbaine et Agence de Développement et d'Urbanisme de Lille (2006)

6.4. Een nachtelijke scenografie creëren die de ruimtelijke kwaliteiten valoriseert en diverse sferen doet ontstaan

- ✓ Verlichting benaderen als een stedelijke scenografie, niet alleen als een functioneel element (vullen de twee elkaar aan?).
- ✓ Door middel van de publieke verlichting de kenmerken van de ruimte en de omliggende gebouwen valoriseren.
- ✓ De gewenste sferen vertalen en zorgen voor de veiligheid 's nachts aan de hand van de belichting van de ruimte.

Toepassingen

Place Cardinal Mercier

- Mettre en place un éclairage orienté vers les bâtiments remarquables

[Meer weten](#)

Rue de la Brasserie

- Valoriser les façades patrimoniales par la mise en lumière

[Meer weten](#)

Rue Henri Bergé

- Mettre en valeur les façades patrimoniales, par l'éclairage et la sobriété d'aménagement

[Meer weten](#)

Bronnen

Middelen

- **Handboek van de Brusselse openbare ruimten**, Demanet, Marie; Majot, Jean-Pierre, Editions Iris (1991) Pg 116,130
- **Lichtplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, Bruxelles Mobilité, Bruxelles Mobilité (2013)

Meer weten

- **Eclairer la ville autrement: innovations et expérimentations en éclairage public**, Deleuil, Jean-Michel, METIS Lyon Tech (2009)
- **Lichtplan Antwerpen**, Stad Antwerpen, Stad Antwerpen (2014)
- **Lichtplan Gent**, Stad Gent, Stad Gent (1998)
- **Lumière et ambiances: concevoir des éclairages pour l'architecture et la ville**, Narboni, Roger, Le Moniteur (2006)

6.5. Alle zintuiglijke vermogens aanspreken en een gevoel van welzijn bevorderen

- ✓ De zintuigen prikkelen via de inrichting (visuele sequenties, harmonie van kleuren, geluids- en aanrakingseffecten,)
- ✓ Het plezier van het stappen bevorderen; ofwel om zich 'nuttig' te verplaatsen, hetzij om te wandelen/flaneren.
- ✓ De stilte, contemplatie bevorderen en rust brengen

Toepassingen

Parc L28

- Garder un lien visuel avec le chemin de fer

[Meer weten](#)

Place Communale Molenbeek

- Installer une fontaine d'eau qui réduit l'impact des bruits du trafic

[Meer weten](#)

Rue de la Brasserie

- Réagir aux nuisances sonores et aux vibrations en intégrant des rails de tram enrobés

[Meer weten](#)

Bronnen

Middelen

- [Vademecum voor wegverkeerslawaaï in de stad](#), Bruxelles Environnement – Leefmilieu Brussel, Bruxelles Environnement – Leefmilieu Brussel (2016)

Meer weten

- [Construire l'espace urbain avec les sons](#), Belgio Joso, Ricciarda, Harmattan (2010)

6.6. De kunst van de stad uitdenken, alvorens na te denken over kunst in de stad

- ✓ Artistieke interventies (sculpturen, fontein,) als integrerend deel van het ontwerp voor de publieke ruimte voorzien (het zijn geen extra elementen) en zo de historische of symbolische verankering van de plek te verzekeren.
- ✓ Ludieke en artistieke interventies verbinden

Toepassingen

Parc de la Senne

- Revaloriser les murs aveugles, par des interventions artistiques par exemples

[Meer weten](#)

Place Communale Molenbeek

- Installer une oeuvre d'art subtilement intégrée à la place

[Meer weten](#)

Place Rogier

- Intégrer un élément d'eau en fonction de la réalité du terrain

[Meer weten](#)

Bronnen

Meer weten

- **En quoi l'art en l'espace public est-il politique?**, Le Brun-Cordier, Pascal, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne (2010)
- **Kunst in opdracht**, Vlaams Bouwmeester, Vlaams Bouwmeester (2006-2013)
- **Un art contextuel : Création artistique en milieu urbain, en situation, d'intervention, de participation**, Ardenne, Paul, Flammarion (2009)